

**Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare a
Programului Operațional Regional 2014 - 2020
2 martie 2016, București**

Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional 2014-2020 (CMPOR) s-a reunit în data de 2 martie 2016, la București, în ședință extraordinară.

Ședința a fost prezidată de domnul Secretar de Stat Sorin MAXIM.

Comisia Europeană a fost reprezentată de domnul Gabriel ONACA, Director General Adjunct, Unitatea Romania și doamna Iulia Mirela Șerban, Manager de program, reprezentanți ai Direcției Generale pentru Politică Regională și Dezvoltare Urbană.

La ședință au participat membri cu drept de vot, membri observatori și invitați permanenți ai Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional 2014-2020, conform listei de prezență atașate. Au fost prezenți 24 membri cu drept de vot.

În cuvântul de deschidere a reuniunii extraordinare a Comitetului de Monitorizare a POR 2014-2020, **domnul Secretar de Stat Sorin Maxim**, a urat bun venit participanților și a mulțumit pentru prezența la această reuniune membrilor CM POR și a dat cuvântul reprezentanților Comisiei Europene.

Domnul Gabriel Onaca, Director General Adjunct, Unitatea România a salutat participanții la reuniunea CMPOR și a menționat că agenda reuniunii deși este scurtă conține elemente de maximă importanță pentru sectoarele care sunt vizate la punctele respective, precizând că va face observații dacă va fi cazul pe parcursul desfășurării reuniunii.

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a supus la vot ordinea de zi a ședinței. Aceasta a fost aprobată cu 22 voturi pentru.

2. Aprobarea minutei ședinței CMPOR 2014-2020 din 5 noiembrie 2016

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a supus la vot aprobarea minutei ședinței CMPOR 2014-2020 din 5 noiembrie 2015. Minuta a fost aprobată cu 22 voturi pentru.

3. Prezentarea și aprobarea Planului Multianual de Evaluare a POR 2014 - 2020

Doamna Erika Lengyel, Șef birou Evaluare a mulțumit colegilor și reprezentanților Comisiei Europene pentru sprijinul acordat în elaborarea Planului Multianual de Evaluare a POR 2014-2020 (PME) menționând că materialul final este rezultatul unei consultări foarte ample.

Planul multianual de evaluare a mai fost prezentat și în reuniunea anterioară a CMPOR. În urma prezentării s-au primit comentarii de la Unitatea de Evaluare DG Regio a Comisiei Europene, comentariile au fost inserate în versiunea consolidată a planului care a fost transmisă și avizată de membrii Comitetului de Management pentru Evaluarea Programului Operațional Regional.

(PME) este un document valabil pentru 7 ani și conține toate temele de evaluare pentru această perioadă. Această evaluare vine în sprijinul îmbunătățirii calității procesului de evaluare și implementare a programelor, apreciind eficacitatea, eficiența și impactul acestora. Obiectivul evaluării care este? În primul rând managementul trebuie să fie informat despre rezultatele și impactul, contribuția fondurilor europene asupra dezvoltării regionale și vine în sprijinul luării deciziilor managementului conducerii. Pe de altă parte, sprijină consolidarea rapoartelor de progres, optimizează calitatea evaluărilor prin modificări adecvate. Și, de asemenea, ne sprijină pentru asigurarea resurselor financiare în vederea realizării acestor evaluări. A fost o consultare extrem de largă în care am primit sprijinul Unității de Evaluare din cadrul DG Regio, al Agențiilor pentru Dezvoltare Regională și nu în ultimul rând al Ministerului Fondurilor Europene. Practic, acest document s-a elaborat cu sprijinul experților ex-ante. Ulterior, documentul a fost îmbunătățit și acum planul este finalizat. Ce ne-am propus noi pentru următorii 7 ani? Circa 40 de studii de evaluare. În mod firesc, numărul acesta poate să se modifice în funcție de necesitățile care se vor impune. Evaluăm programul actual, 2014-2020, dar ne-am propus să reluăm și câteva evaluări de impact pe care le-am realizat în perioada 2007-2013, având în vedere și recomandările experților independenți.

Acest plan multianual mai prevede și dezvoltarea capacității de evaluare. Când a început acest proces foarte amplu, se puneau întrebări în legătură cu evaluarea și cu metodele contrafactuale recomandate de Comisia Europeană. Acum există un

colectiv extrem de numeros în cadrul ministerului și în cadrul ADR-urilor care nu numai că au auzit de aceste metode, dar chiar știu să aplice și să aprecieze dacă sunt corect aplicate sau nu. Și nu în ultimul rând, s-a prevăzut și diseminarea rezultatelor evaluării, pe care Comisia pune un accent deosebit. Aceste studii nu sunt produse pentru birouri și pentru biblioteci ci ne dorim să le utilizăm, să cunoaștem rezultatele, să se tragă concluziile din acestea și să venim cu îmbunătățiri în continuare. Ce metode vom folosi în această perioadă? Metoda contrafactuală, care analizează contribuția intervențiilor la dezvoltarea regională, evaluări de impact și, bineînțeles, alte metode de cercetare în funcție de obiectivele analizate. Care sunt momentele cheie în implementarea acestui plan multianual? Un prim pas este votarea planului multianual. După aceea, prin aceste evaluări vom contribui la realizarea rapoartelor anuale de implementare, contribuim la realizarea rapoartelor de progres din 2017 și 2019, realizarea evaluărilor de impact, care estimăm că se vor pune în practică în a doua parte a acestui program, și elaborarea raportului de sinteză a evaluărilor din 2022. Aceasta este partea de evaluare în sine. Pe lângă studiile de evaluare PME prevede și activități pentru dezvoltarea capacității de evaluare a AM și OI POR și diseminarea rezultatelor rapoartelor de evaluare, aspecte care vin în întâmpinarea solicitărilor și recomandărilor Comisiei Europene.

Doamna Iulia Mirela Șerban, Manager de program, Comisia Europeană a menționat că dialogul cu biroul evaluare a fost constructiv, amintind că primul draft al planului de evaluare a fost pus la dispoziție anul trecut, un document matur, bine conturat, pe care s-a lucrat pentru rafinare și perfecționare pe întrebări, pe corelarea dintre întrebările de cercetare pentru cercetare și obiectivele specifice investițiilor, dar și pentru o mai bună corelare a evaluărilor și a impactului preconizat prin Programul Operațional Regional și legat interdependent de ceea ce se întâmplă pe alte programe operaționale. După cum se cunoaște, în acest moment sunt multe intervenții legate între ele, fie că e vorba de mai multe instrumente complementare, fie că e vorba de intervenții la nivel teritorial care lucrează împreună sau pe sectoare economice și acest aspect necesită o atenție deosebită. Într-adevăr, evaluarea a fost la loc de cinste în ceea ce privește implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013, conferința care va avea loc în 3 martie îmbracă o activitate foarte intensă desfășurată în ultimii ani în acest domeniu. Referitor la diseminarea rezultatelor e important să prezentăm ce ne-am propus și mai ales la nivel de impact, nu numai cifrele de absorbție, ce rămâne în cheltuirea acelor bani, asta e cel mai important.

Dar este foarte important să existe capacitatea de evaluare și fie folosită mai departe în activitatea de zi cu zi și este la fel de important să învățăm din ceea ce ne arată rezultatele evaluării. Ca paranteză, aseară am citit primul draft al pachetului de evaluare ex-post pe 2007-2013 pe sprijinul pentru IMM-uri. Colegii de la unitatea de evaluare vă pot prezenta mai multe detalii despre activitatea pe care DG Regio o face pe pachetele de lucru, pe evaluări ex-post și cât de important este ca fiecare recomandare din acele evaluări să o duci mai departe și să îmbunătățești intervențiile planificate pe perioada 2014-2020 tocmai ca să te adresezi unor slăbiciuni întâmpinate în trecut.

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a supus la vot Planul Multianual de Evaluare al Programului Operațional Regional 2014 – 2020. Acesta a fost aprobat cu 22 voturi pentru.

4. Propunere privind aprobarea introducerii unei contribuții financiare obligatorie a beneficiarilor de 5% sau 10% din cheltuielile eligibile, la finanțarea proiectelor aferente priorității de investiție 2.1. „Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatarei economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri” – apelul de proiecte 2.1 A – Microîntreprinderi.

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a menționat că această propunere a mai fost dezbătută în altă ședință CMPOR și în urma analizelor care s-au făcut și a unor discuții purtate și cu colegii de la Comisia Europeană s-a propus reluarea discuției privind acest punct. Sunt elemente foarte importante, o rafinare a deciziilor luate privind anumite criterii sau decizii care odată cu trecerea timpului s-au mai maturat și au fost reasezate în ceea ce înseamnă criteriile și pachetul operațional, cu atât mai mult cu cât am pregătit un prim pachet de lansare al apelurilor de proiecte cât și un calendar, iar colegii de la MFE care se ocupă de My SMIS au făcut funcțional acest sistem mult dorit și mult așteptat care ne va ajuta să accelerăm acest proces de formalizare a transformării dorințelor în proiecte viabile.

Doamna Iulia Mirela Șerban, Manager de program, Comisia Europeană a precizat că în prima ședință a Comitetului de Monitorizare 2014-2020, în septembrie anul trecut, s-a aprobat o intensitate a sprijinului pentru microîntreprinderi, pe schema de minimis la 100% din cheltuielile eligibile. De la momentul acelei ședințe punctul de vedere al Comisiei Europene a fost unul care nu încuraja o astfel de abordare, spunând clar că se preferă coresponsabilizarea beneficiarului care să aducă partea lui de contribuție la implementarea proiectelor. Ulterior, Comisia Europeană a formulat acest punct de vedere în scris printr-o adresă către autoritățile din România, un răspuns care însă nu a conținut clarificările necesare privind două aspecte principale. Primul aspect referitor la cum se corelează sau cât de convergente și complementare sunt intervențiile propuse în diversele programe operaționale care sunt sub umbrela fondurilor europene structurale și de investiții atunci când abordăm problematica complexă a antreprenoriatului IMM-uri din România. Și cel de al doilea aspect legat de cât de bine sunt perfecționate instrumentele disponibile în diverse programe operaționale astfel încât ele chiar să meargă pe aceeași direcție a dezvoltării. A reamintit că în acordul de parteneriat există angajamente ferme ca fondurile europene structurale și de investiții să sprijine sectoare competitive, sectoare în care există potențial de creștere, în același timp utilizând sprijinul pentru fonduri europene pentru IMM-uri cu rol pivotal în dezvoltarea mediului rural din România. Astfel, beneficiarii de finanțare din POR sunt acele IMM-uri care vor și pot să crească pe piețele locale, regionale, internaționale. Am înțeles cu toții că în acest moment România se confruntă cu o serie de probleme structurale, fie că vorbim de nevoia de măsuri orizontale, de sprijin a start-up-urilor prin incubatoare, prin alte tipuri de acces la informații, la tehnologie, prin facilitarea accesului la finanțare, plus intervențiile, investiții propriu-zise în factori de producție în capitală. Toate aceste tipuri de instrumente sunt în acest moment acoperite prin programe operaționale. Trebuie doar bine corelate. În ceea ce privește partea de competitivitate, inovare, aici, dincolo de partea de cofinanțare, se atrage atenția asupra punctului de vedere al Comisiei Europene. Săptămâna trecută autoritatea de management a publicat o nouă versiune revizuită a ghidului și a grilei de evaluare pentru microîntreprinderi, care merge mult prea departe față de principiile de concentrare stabilite anterior. Un exemplu concret este reducerea semnificativă, drastic, a punctajului abordat primului criteriu,

aceluia al contribuției la obiectivele de investiție, care din 40 inițial se reduce la 16, crescând ponderea altor criterii, includerea numărului locurilor de muncă și modificarea altora. Începem puțin cu stângul. Cu toții ne-am asumat ca programele 2014-2020 să fie caracterizate printr-o transparență, printr-un dialog cu toți factorii interesați prin asumarea unor decizii. Astfel de schimbări sunt venite din motive care nu ne sunt cunoscute. Am încercat să ne uităm și noi pe toate acele 597-600 de întrebări și răspunsuri, foarte frumos publicate de autoritatea de management în sens de transparență pe website. Nu reiese de ce se întâmplă astfel de schimbări deodată, fără a fi fost discutate și fără a fi trecut prin filtrul acesta al justificării inclusiv din punct de vedere al angajamentelor de concentrare pe sectoare competitive. Nu înțelegeți prin aceasta că ne opunem locurilor de muncă, dimpotrivă. În schimb, aș vrea să vă reamintesc că în acest moment România este singurul stat care folosește sprijin din fondul european de dezvoltare regională și care nu are în programul operațional un indicator de locuri de muncă, tocmai pentru că în procesul de negociere argumentul a fost că facem productivitate, inovare, competitivitate și că poate de multe ori ar fi divergente cele două interese. Încurajăm locurile de muncă, apreciem faptul că poate fi folosit ca un factor de evaluare, dar programul operațional nu are acest indicator. Programul operațional merge pe creștere, pe competitivitate și alte asemenea lucruri. Putem avea o discuție separată, mai tehnică, pe grilă, dar ceea ce vrea Comisia Europeană să spună este: păstrăm obiectivul strategic. În ceea ce privește complementaritatea pe alte programe, atât pe parcursul negocierilor programelor operaționale în general și, mai recent, inclusiv pe partea de inițiativă pentru IMM-uri, cu toții am observat ori câteva slăbiciuni, ori obiective prea ambițioase în a veni cu niște de demarcare între programe, care la un moment dat, atunci când sunt transpuse în practică, pot naște neînțelegeri sau probleme, pentru că am înțeles că avem aceste demarcări super sofisticate, cu o întreprindere mijlocie non-agricolă din mediul rural care vine pe programul operațional regional din cele mici non-agricole din mediul rural care intră în PNDR cu programe care au obiective specifice în acele axe prioritare sau măsuri, dar care împreună trebuie să răspundă unor nevoi ale unui ecosistem al întreprinderilor din România, nevoi atât orizontale cât de dezvoltare, de creștere pe verticală. A existat această problemă și s-a declinat foarte frumos, de exemplu, atunci când PNDR avea niște intensități ale cofinanțării mai mici decât cele din POR și s-a pus problema ce îl

împiedică pe un întreprinzător din mediul rural să-și deschidă un punct de lucru în mediul urban, pentru că acolo primește sprijin 100%. Rolul intervențiilor din fondurile europene, care sunt bani publici, contribuții ale cetățenilor europeni, nu este să canibalizeze diverse instrumente, unele într-un program, altele în alt program, ci, dimpotrivă, ca împreună să lucreze pentru a atinge obiective strategice de dezvoltare. Și astfel de situații nu numai că ar trebui preîntâmpinate. Dacă apar, trebuie clar rezolvate. Putem intra în multe detalii. Colegii de la Ministerul Agriculturii vă pot prezenta intensitățile și tipurile de sprijin care sunt oferite prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, inclusiv faptul că și acolo există niște clauze care duc nivelul de cofinanțare, depinde de măsuri, 70-90% în anumite situații. Per total ar trebui să fie tot 70%, altfel există clauze de remodelare, renegociere a intensității cofinanțării. Toate aceste lucruri trebuie știute, trebuie analizate și trebuie realizată o coerență între toate programele operaționale. Altfel nu ne atingem obiectivele nici noi, nici colegii și nici România în ceea ce privește dezvoltarea întreprinderilor, motiv pentru care în dialogul nostru cu autoritățile de management și cu Ministerul Fondurilor Europene am considerat necesar ca această problemă să fie reanalizată, pusă în atenția Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional.

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a precizat că se acordă o atenție deosebită observațiilor Comisiei Europene.

Doamna Luiza Radu, Șef AMPOR a menționat că urmare a discuțiilor cu reprezentanții Comisiei Europene privind contribuția pe care beneficiarii tip IMM ar trebui să o asigure la proiectele care se vor implementa prin Programul Operațional Regional și având în vedere analiza care s-a reluat la nivelul autorității de management, prin care s-a demonstrat că se crește nivelul de responsabilitate al IMM-ului atunci când asigură contribuție la proiectul respectiv și că așa se încearcă reducerea dependenței IMM-urilor de ceea ce înseamnă finanțare publică și îndreptarea atenției acestor beneficiari și către alte tipuri de instrumente, lucru mai degrabă cu băncile, precum și faptul că până în acest moment există solicitări foarte mari din partea microîntreprinderilor de a beneficia de acest sprijin, în cadrul acestei reuniuni a comitetului de monitorizare supunem analizei dumneavoastră posibilitatea asigurării unei contribuții minime din partea beneficiarilor de tip microîntreprindere de circa 5-10%. În ceea ce

privește unele aspecte ridicate de Comisia Europeană referitor la reducerea punctajului pentru concentrarea investițiilor. Așa cum este realizat acum punctajul, asigură atingerea obiectivelor la nivelul priorității de investiție. Pe de altă parte, locurile de muncă sunt o componentă care se ia în considerare atunci când se calculează productivitatea și are nevoie de acest aspect pentru a vedea într-adevăr dacă datele care sunt furnizate de către IMM-uri sunt corecte. În ceea ce privește complementaritatea cu celelalte programe operaționale, au avut loc discuții ulterioare cu colegii de la PNDR, cu colegii de la partea de competitivitate și capital uman și a rezultat faptul că suntem perfect corelați și tipurile de activități sunt complementare.

Domnul Dragoș Pîslaru, consilier al Primului Ministru a mulțumit pentru invitația de a participa la această reuniune și a dorit să explice motivul pentru care deși tema este mai largă, economică, și nu neapărat de fonduri europene, a avut această dorință ca urmare a discuției cu primul-ministru de a participa la această reuniune. Se încearcă în acest moment, la nivel guvernamental, de a avea mai clar explicat modul în care statul vede sprijinul acordat mediului de afaceri. Și aici este o chestiune la care am lucrat în ultima perioadă, am încercat să găsim un cadru de analiză. Sunt câteva probleme clare de la care am plecat, de la faptul că nu avem suficiente firme ca și densitate, că sunt firme care nu rezistă, că firmele nu cred, vorbesc aici în comparație cu media Uniunii Europene, firme care nu ies în afara granițelor, nu inovează suficient, nu găsesc forță de muncă competentă sau au probleme de competitivitate, lucruri care țin de competențele de management și de marketing. Am încercat să avem un cadru în care să mapăm și aici îmi face plăcere să spun că există o aliniere cu lucrurile care au fost subliniate de către Comisia Europeană și că noi practic ne-am mișcat în timp pe această linie, fără să fie nevoie să ni se sugereze lucrurile acestea și anume că există o mapare în acest moment ale tuturor susținerilor nu numai pe fonduri europene, ci și pe fonduri naționale pentru a găsi o coerență din două puncte de vedere: una care ține de mesaj – până la urmă, pe un IMM din țara asta nu îl interesează din ce parte e finanțat, dacă sunt fonduri publice, naționale, de la un minister sau alt minister. Prin urmare, ceea ce trebuie să facem este să putem să explicăm unui antreprenor, în funcție de tipul său de activitate, care este sprijinul public pe care statul îl dă, de ce îl văd și statul să aibă un scop foarte clar – care este efectul stimulat al acestei politici. Prin urmare, deși aici nu discutăm despre fonduri

europene, mi se pare puțin relevant faptul că facem parte dintr-o politică europeană. Mai important decât atât e interesul național și modul în care România își tratează toate tipurile de fonduri. Acestea fiind spuse, coordonarea și corelarea nu trebuie să se limiteze la definirea suprapunerilor. Atunci, când discutăm de partea de corelare, avem două aspecte: corelarea care ține de modul în care diverse tipuri de finanțări creează diferite tipuri de motivări pentru oamenii de afaceri de a-și duce activitatea acolo unde credem împreună, în consultări cu ei, definit în acord de parteneriat, că ar trebui să ajungem ca țară. În același timp, discutăm și de o corelare temporară. De exemplu, dacă finanțăm acum start-up-urile, poate nu ar fi rău ca peste vreo 2 ani să ne uităm la ele și să venim cu o altă finanțare care să ducă mai departe. Finanțarea aceasta care merge pe etape este o finanțare pe care o regăsim în multe dintre țările cu bune practici. De aici și această idee de a vedea - și v-aș ruga să luați în considerare acest lucru, a fost discuția internă din cancelarie și inclusiv primul-ministru a pus această întrebare - dacă este oportun să lansăm toți banii într-o singură dată. Ne aflăm într-un cadru programatic, deci nu se pune problema să se schimbe paradigma radical, dar avem nevoie de a depăși obsesia gradului de absorbție. În acest moment să ne concentrăm pe obiectivele de natură economică. Avem 90% din firmele din România microîntreprinderi. Prin urmare, apelul la microîntreprinderi este extrem de relevant. Numărul de angajați sau cifra de afaceri, ele nu reflectă imaginea unei firme. Problemele, nevoile sale țin de vârsta, plasarea ei în ciclul de viață, de dezvoltare, sectorul de activitate, piața specifică poate și mai important. Dar care este piața specifică pe care rulează sistemul de evaluare, așa cum el este acum, el favorizează firmele tinerele în detrimentul celor mature. O firmă matură nu poate să crească ca Făt Frumos. O firmă care e în primul an sau imediat după primul an de înființare, anul 2, poate să aibă într-adevăr o mult mai mare creștere ca și cifră de afaceri. Există astfel riscul să finanțăm afaceri care sunt nesustenabile, neînsemnând că nu trebuie să susținem firmele tinere, dar firmele tinere sunt și cele mai vulnerabile. Creșterea cifrei de afaceri cred că e foarte important de luat în calcul, că ea trebuie raportată la creșterea cifrei de afaceri în sector respectiv de activitate. În funcție de dimensiunea competițională a unui sector, poți să crești ca Făt Frumos sau nu. Asta sunt niște realități legate de cunoașterea pieței în care firma activează. Ceea ce este foarte important este că abordarea tehnicistă, care în sine este încă

prevalentă și din cauza faptului că în general acum a apărut o mare problemă legată de organismele de control ale statului și nu mă refer neapărat la unul sau la celălalt, dar abordarea tehnicistă care acum merge ca o chestiune obiectivă , care să poți să bifezi obiectiv – să nu am 50 de contestații sau să îmi tragă cineva după aceea preșul de sub picioare că a fost o chestiune subiectivă – are avantaje, simplitate, dar există un sacrificiu mare în ceea ce privește calitatea proiectului. De exemplu, criteriul pe care-l găsim noi, fundamentarea corectă a costurilor, este un criteriu de eligibilitate, nu este un criteriu de punctaj, 6 puncte dacă e, zero puncte dacă nu e. Eu nu văd proiectul la evaluarea tehnică dacă nu a trecut, poate, printr-o evaluare în tehnicul propriu-zis de evaluare a proiectului și cel de administrativ în care am verificat că am cursurile pozitive și că, în mod evident, există o fundamentare în sensul că vin cu niște lucruri, demonstrez de undeva. Atunci cel puțin două criterii, acelea cu 6 și zero, nu se justifică din punctul meu de vedere. Pe partea legată de inovare, pur și simplu de a bifa dacă există inovare în produs, serviciu, proces, acestea se pot adăuga prin fraze meșteșugit construite. Nu mai insist pe partea de creștere a numărului locurilor muncă, care e un criteriu care favorizează o anumită parte din firme. Trebuie să încercăm în România să ne apropiem de un comportament de piață care să nu fie distorsionat și nici să nu fie asistențial. Trebuie să trecem de la o finanțare de tip asistențial la cofinanțare mică sau zero la cea de tip antreprenorial, în care am rate de cofinanțare mare sau instrumente financiare. Nu putem să facem lucrul acesta peste noapte. Dar ceea ce e foarte important având în vedere concurența ridicată de finanțare și interesul manifestat, creșterea pragului de cofinanțare nu este restricționat de acces, ci de principiul solid de selecție a proiectelor de calitate. Sintagma „bani gratis de la Uniunea Europeană sau pe fondurile naționale” trebuie să dispară. Este o chestiune de coresponsabilitate, care nu ține de capacitatea neapărat financiară a beneficiarului, ci de solidaritatea lui la o idee în care crede și pe care crede că poate să o implementeze. Pentru a concluziona, și din cele pe care le-am discutat în cancelarie, statul român trebuie să se comporte ca un investitor rațional, iar decizia investiției ar trebui să aibă ca bază planul de afaceri, planul de afaceri însemnând ce-și propune acel antreprenor cu competențele sale să livreze. Imaginea de ansamblu și obiectivele urmărite trebuie să primeze, inclusiv în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea. Ar fi bine să luăm în calcul ce și-a propus el să facă, beneficiarul, antreprenorul.

Consecințele acestei schimbări ar putea să devină finanțarea unor proiecte de bună calitate cu șanse mai mari de sustenabilitate și, în același timp, educarea și pregătirea beneficiarilor și aplicanților pentru atragerea de finanțări de pe piață, că în 2023 sau poate mai devreme, dacă terminăm banii mai repede, nu o să mai avem finanțări publice. Există însă constrângeri și aici închid cu mesajul din partea primului-ministru. Există deja așteptări create beneficiarilor, dificultăți în anume evaluări calitative care ar trebui să fie create peste noapte și e o criză de timp. Chiar dacă acest apel de proiecte se va desfășura în parametrii deja agreeți, nu înseamnă că în apeluri viitoare nu se pot orienta mai clar către obiectivele de performanță. Primul-ministru a fost destul de tranșat și a spus că există într-adevăr o tensiune între a da drumul la apeluri și a permite într-adevăr să nu mai existe acest blocaj și ideea de a revoluționa peste noapte sistemul de lansare a apelurilor. Prin urmare, dacă reușim să găsim înțelepciunea ca în acest cadru, fără a greva radical așteptările beneficiarilor, să putem lansa un apel care să se apropie la cerințele pieței și ale statului în ceea ce privește upgradarea economică și socială ar fi un lucru foarte potrivit. Până la urmă, fondurile europene sunt un etalon de performanță, iar acest program operațional a fost un program care a demonstrat cea mai mare capacitate instituțională și performanță în ceea ce privește consecvența prin care a operat. Pe de altă parte, este foarte important să avem un nivel al ambiției din ce în ce mai ridicat. Prin urmare, propunerea directă legată de cofinanțare este aceea de a aduce la cel puțin 10% cofinanțarea beneficiarilor și, ideal, cu un punctaj de câte 5 puncte pentru fiecare 5 procente adiționale cu care beneficiarul vine să cofinanțeze, asta însemnând că se pot adăuga 15 puncte pentru cei care vor să finanțeze 20% sau poate mai mult, în funcție de deciziile comitetului de monitorizare.

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a precizat că au fost primite multe propuneri pe grilă, toate au fost luate în calcul, și nu se încearcă acum revoluționarea totală a acestei abordări în ideea în care se lansează acum toți banii. Avem banii pentru microîntreprinderi, dar mai avem bani pentru IMM, mai avem și scheme financiare care sunt puțin mai complexe, altfel de tipuri de finanțări. Dar, pe de altă parte, nici nu putem ține banii toții în momentul în care

știm bine că există în piață o nevoie. Acești bani vor produce plus valoare cu cât sunt mai repede lansați în piață.

Doamna Iulia Mirela Șerban, Manager de program, Comisia Europeană a menționat că solicită o clarificare în legătură cu grupa financiară care urmează să fie lansată și în legătură cu calendarul de lansare, pentru că toate alocările financiare au o denumire, se cheamă categorii de cheltuieli, iar în ceea ce privește alocarea pentru microîntreprinderi distinct de restul IMM-uri pentru care avem alte tipuri de produse, nu este defalcată concret în cele două categorii de cheltuieli din programul operațional. Totodată a solicitat clarificări privind cât anume din resursele alocate axei 2 revine microîntreprinderilor prin de minimis, pentru că în acest moment avem o indicație, o categorie 0,67 care se cheamă dezvoltarea comercială a IMM-urilor și sprijinirea antreprenoriatului, cea care reflectă într-o oarecare măsură prioritatea de investiții 3A, aceea pe care ne-am ales-o noi pentru sprijinirea microîntreprinderilor, cu promovarea spiritului antreprenoriat, în special cu exploatarea ideilor noi, și cât anume rămâne pe partea cealaltă de IMM-uri. Aceasta pentru că trebuie să știm dacă inițial era doar categoria 0,67 și se modifică, pentru că orice decizie de modificare a unor elemente care nu fac parte a deciziei Comisiei trebuie făcută prin decizie și Comisia trebuie informată și, doi, trebuie să știm și dacă mai este sau nu o fază 2 și o fază 2 nu neapărat să îmbunătățim, pentru că ideea este să pornim bine din prima, o fază 2 eventual pentru luarea în considerare și analiză a posibilității de a utiliza inclusiv instrumente financiare pentru microîntreprinderi, așa cum există acolo un paragraf în programul operațional care spune că într-o etapă ulterioară se va continua analiza mediului economic pentru a identifica modificările apărute și posibilitatea utilizării instrumentelor financiare.

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a propus reprezentanților Comisiei Europene să discute tehnic, separat aceste aspecte având în vedere timpul destul de strâns. A menționat că suma lansată va fi de 199 de milioane de euro și că evident, orice modificare va suporta toate avizele și aprobările Comisiei Europene. Însă dacă sunt nuanțe pe care Comisia Europeană le-a sesizat, acestea se vor discuta tehnic cu colegii.

Domnul Ion Jugănar, reprezentant al mediului de afaceri din regiunea Sud-Est, Președintele Camerei de Comerț, Industrie, Navigație și Agricultură Constanța a menționat că prin consecvență pentru ce a votat și a argumentat în urmă cu două ședințe, va vota împotriva acestei propuneri de a avea cofinanțare de 5 sau 10% pentru că microîntreprinderile sunt cele mai vulnerabile dintre toate celelalte structuri economice și că de fapt cofinanțarea există pentru tot ce e neeligibil. Argumentul principal este faptul că s-ar crea o discriminare, vor putea să depună proiecte doar cei care au deja suficienți bani și vor lua mai mulți, pentru că dacă se vor duce la bancă nu au cu ce garanta. Dacă ar fi în mediul rural, poate ar mai avea un petic de pământ sau un saivan și tot ar avea ceva cu ce garanta să își ia credit. Consideră că ar trebui să se pornească analiza de la numărul de IMM-uri existente în România comparativ cu UE și mai ales câte dintre acestea sunt microîntreprinderi. Din datele Oficiului Național al Registrului Comerțului, în 2014, din 653.204 de companii au depus bilanț 595 de mii și ceva, doar 235.000 de microîntreprinderi aveau profit mai mare decât zero. Consideră că mai degrabă decât să se meargă pe o cofinanțare așa de mare, să se gândească îmbunătățirea grilei, condițiile de acces și să se vadă ce se dorește din partea acestor microîntreprinderi, ce să facă ele după ce vor lua banii. Poate că ar trebui să se dea un punctaj suplimentar pentru firmele care au două-trei bilanțuri pozitive depuse, nu cele înființate în decembrie 2015 și aveau un salariat și sunt eligibile, poate că ar trebui să se acorde un punctaj mai mare celor care nu au mai beneficiat până acum de ajutor de stat tocmai pentru a-i ajuta și pe ceilalți, pentru că este o inegalitate de șanse pentru aceștia mai slabi. Din punctul de vedere al Camerei de Comerț, 5% este foarte mult, 10% este enorm, amintind totodată, cum a fost cu 2% cofinanțare pentru entitățile publice locale și câte dintre cele mai sărace dintre comune nu au putut să facă ce și-au propus pentru că nu au avut acei 2%. A solicitat să se gândească mai bine toți membri prezenți, înainte de a lua această decizie de a avea contribuție atât de mare de 5 sau chiar 10%. Suplimentar a precizat că în privința incubatoarelor de afaceri a solicitat colegilor din zona sud-est o situație a incubatoarelor existente și a aflat că în regiune se află aproape un incuator, de ce aproape unul? Pentru că nici acela nu funcționează. Ar trebui să se gândească puțin altfel cofinanțarea, pentru că și așa nu se întâmplă ce trebuie, din punctul de vedere al unei persoane care din 1993 conduce executivul unei camere de comerț și care a activat și în alte structuri ale

mediului de afaceri. Consideră că trebuie mai mult ajutat să se întâmple ca firmele noastre să fie mai inovatoare, întrucât un studiu al IMAS a relevat faptul că doar o firmă din opt a încercat să fie inovativă în România. Referitor la internaționalizarea afacerilor, a menționat că de foarte mulți ani cofinanțează acea rețea European Enterprise Network cu 40% și are momente în care îi pare rău că a semnat acel contract pentru că este foarte greu să cofinanțezi cu atât de mult. Așadar, în concluzie, a menționat că va vota împotriva cofinanțării, iar dacă totuși se pune problema de cofinanțare, înainte de a zice „10%” să se gândească mai bine toți membrii. Pare puțin dar este enorm.

Domnul Răducu FILIPESCU, Președintele Consiliului Județean Călărași a menționat că pentru a putea să voteze trebuie să aibe răspunsul la două întrebări, iar prima întrebare a adresat-o doamnei Iulia Șerban. Este un punct de vedere solicitat al Comisiei Uniunii Europene ca această contribuție să fie de 5 sau 10%? deoarece din documentul pus la dispoziție membrilor CMPOR nu reiese. Poate să fie o solicitare sau poate să fie o impunere?

Doamna Iulia Șerban a menționat faptul că Comisia Europeană nu impune. Solicitarea Comisiei a fost să existe o contribuție din partea beneficiarului. Procentul de 10%, care s-a discutat data trecută, era corelat și cu partea de maxim de cofinanțare implementat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, acolo unde avem acele tipuri de întreprinderi care pot migra dintr-o zonă în altă, care în cazul PNDR-ului este de 70%, putând să ajungă la 90% în anumite situații. De aici acel 10% diferență.

Domnul Răducu FILIPESCU, Președintele Consiliului Județean Călărași a precizat că în situația de față putem spune că nu vrem să dezvoltăm pătura mijlocie, care este baza unei societăți, nu? Cum o dezvoltăm? Impunând cote și impunând sume, cifre mari pentru ei, pentru că ne este foarte clar tuturor că a face un credit la bancă este pur și simplu un dezastru. De aceea, din răspunsul doamnei Șerban derivă două variante: ori să nu fim de acord cu acest 5 sau 10% și să nu-l votăm astăzi, ori dacă nu se poate și trebuie neapărat, a întrebat dacă există posibilitatea de un fond de garantare guvernamental. A precizat că are trei mandate de președinte de consiliul județean și din practică cunoaște faptul că mulți, foarte mulți vor să dezvolte o afacere, mai ales tinerii care au idei. Problema este că a

lua bani de la bancă e aproape imposibil, nu au cu ce să garanteze, iar dacă ne gândim la un fond de garantare pentru întreprinderi mici și mijlocii, atunci probabil că există și varianta să meargă undeva spre un 5% cofinanțare.

Domnul Dragoș Pîslaru, consilier al Primului-Ministru a menționat faptul că în atenția Guvernului partea de acces la finanțare a ajuns fondul național de garantare a întreprinderilor mici și mijlocii. Ministerul de Finanțe a schimbat deja managementul, urmează să vină Dragoș Oltenescu, o persoană care a lucrat și are un CV impecabil din punct de vedere profesional. Așteptările sunt ca instituția să fie pusă pe picioare și să poată avea din nou relații firești cu băncile într-un interval cât mai scurt. Referitor la chestiunea legată de acest 10% sau 5%, vă rog să luați în calcul că un investitor rațional într-o piață normală așteaptă o coinvestire din partea beneficiarului de minim 20%. Aici noi nu discutăm de 5 sau 10%, dacă ar fi fost să aplicăm principiul unui investitor rațional. Luând în calcul câți bani avem, 200 de milioane? Pentru câte proiecte? Există 295.000 de microîntreprinderi, dar din ele pe sectoarele prioritare sunt undeva la 120-130.000, deci 120-130 de firme eligibile, 200 de milioane. Dacă se face un calcul, vedeți ce vă iese și dacă constatăm că e o concurență mare, atunci putem discuta despre calitate. Dacă sunt foarte puțini cei care ar veni, atunci poate nu ar fi nevoie să avem un prag de cofinanțare mai mare.

Domnul Stelian BRAD, reprezentant al mediului academic, regiunea Nord-Vest, Profesor la Universitatea Tehnică din Cluj Napoca a menționat că dorește să fie onsecvent în intervenția sa de acum 2 luni și că nu afectează spiritul antreprenorial impunerea acestei cofinanțări, inclusiv de 10%, din contră, inclusiv pentru cei tineri, pentru că sunt suficiente mecanisme de a atrage fond privat în susținerea unei idei. Ideea de bază: toate ideile de afaceri care aduc valoare adăugată ridicată trebuie să demonstreze cel puțin un return de 25%. În consecință, a impune sau a promova acest concept de 10% cofinanțare va aduce în fața noastră toate proiectele cu valoare adăugată ridicată. Și raportat la bugetul alocat și la ideea că programele operaționale regionale sprijină competitivitatea economică, consideră că trebuie să susținem acest principiu.

Domnul Adrian David, Președintele Consiliului Județean Hunedoara a menționat că își susține punctul de vedere din luna septembrie 2015. A menționat păstrarea

unor principii care fac sustenabilă economia de piață și nu e de acord cu susținerea oportunității de a finanța acele societăți comerciale care nu produc profit, scopul unei societăți comerciale fiind de a produce profit. Prin posibilitatea de a atrage fonduri europene, finanțăm performanță, nu ajutoare sociale. A precizat că nu dorește să intre în polemică cu antevorbitorii mei și dorește doar să cointerezeze, să coresponsabilizeze pe cei care vin să acceseze fonduri europene.

Domnul Sorin Maxim, Secretar de Stat a menționat că Programul Operațional Regional este un program de competitivitate, nu este un program de ajutor social. Cu tot respectul, că dorim să dăm un ajutor, trebuie avut în vedere faptul că atunci când avem o competiție, și aici va fi o competiție, dacă avem foarte puțini ofertanți, putem diferenția aceasta. Evident, sunt diferențe, sunt regiuni mai puțin dezvoltate, regiuni dezvoltate, dar la nivel de capital român diferențele sunt foarte mari. Dezvoltarea nu este dată foarte mult de capitalul românesc, dacă analizăm cifrele, dezvoltarea este dată de capitalul străin care a angajat oameni care au bani, plătesc, investesc, cheltuie și iau credit, dar în rest nu sunt foarte mari diferențe de dezvoltare. Totodată, a menționat că valoarea medie a proiectelor finanțate din banii europeni pe primul apel de proiecte, cu cofinanțare de 30%, a fost de 72.950 de euro. Media locurilor de muncă a fost undeva la 4,2. După ce s-a scos cofinanțarea, media a crescut la aproape 135.000 euro pe proiect și la ultimul apel, care a fost lansat de la început cu 100%, a fost 155.000 de euro, ceea ce ne spune că la valori duble de bani avem același impact. În condițiile în care avem mai multe proiecte și pe aceeași bani putem finanța mai multe. Discutăm aici de cel puțin 20-30 de ori suma față de cât este nevoia reală, în condițiile în care, din păcate, suma cumulată a valorilor pe care o avem în acest moment în Programul Operațional Regional față de ce a fost înainte pe POS CCE și pe POR este mult diminuată. Trebuie să finanțăm în primul rând calitatea prin proiecte, prin cofinanțare și prin anumite coduri CAEN care stimulează dezvoltarea. În apelurile trecute am avut cam la toate 400% depunere și a fost un apetit extraordinar, s-a închis apelul în câteva luni de zile din momentul lansării. Deci nu se pune problema aici de a ajuta pe cineva sau de a nu ajuta. Nu avem nimic cu cei care nu au dar atâta timp cât sunt oameni care au capital și vor să riște, de ce să nu-i ajutăm pe ei? Și aici nu finanțăm start-up-uri, finanțăm firme care oricum fac dezvoltare, dar această injecție de capital grăbește acest proces.

Domnul Sorin Maxim, Secretar de Stat a supus la vot propunerea privind aprobarea introducerii unei contribuții financiare obligatorie a beneficiarilor de 10% din cheltuielile eligibile, la finanțarea proiectelor aferente priorității de investiție 2.1. „Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri” apelul de proiecte 2.1 A – Microîntreprinderi.

Această propunere a fost aprobată cu 15 voturi pentru, 7 voturi împotriva și 0 abțineri.

Domnul Maxim a menționat că îi pare rău că s-a ajuns la vot și că i-ar fi plăcut să fie prin consens luată această decizie, pentru că argumentele sunt raționale de ambele părți, dar atâta timp cât avem o competiție, trebuie să fim mai riguroși în implementare. Totodată a menționat că e redundant să se mai propună supunerea la vot a contribuției de 5%.

Domnul Nicolae Olariu, reprezentant al mediului academic regiunea Sud Est, Profesor Universitatea Valahia Târgoviște a menționat că dezvoltarea țării trebuie să se facă de jos în sus și acesta să devină un obiectiv de țară. Totodată a precizat că ar trebui ca firmele care au proiecte de dezvoltare să primească sprijin.

5.b. Propunere privind aprobarea modificării metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor aferente Axei prioritare 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională, Prioritatea de investiții 6.1. Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale.

Domnul Sorin Maxim, Secretar de Stat a menționat că mulțumește colegilor pentru înțelegerea de a fi revenit asupra acelei liste de proiecte pe drumurile județene. După cum se cunoaște s-a primit un instrument prin care consiliile regionale aveau dreptul să-și valorifice capacitatea, conform legii, conform mandatului pe care-l aveau, de a-și viza o listă de proiecte pe care să o listeze în ghid și să meargă mai departe. Din păcate, acest proces a fost blocat într-un anumit moment și am fost puși în situația să intrăm într-o competiție, ceea ce a

fost la fel de complicat. În condițiile în care sunt între 4 și 7 parteneri care stau la masă la fiecare 3-4 luni de zile, ar fi absurd să ne concurăm între noi. Și apreciez înțelepciunea și deschiderea care a fost arătată și s-a revenit la această abordare și s-au încadrat acele liste în acel procent de cofinanțare, în procent de contractare, de supracontractare. Și poate revenim la o abordare în care avem o listă agreată și urmează să fie lansată una dintre primele componente.

Doamna Luiza Radu, Șef AMPOR a menționat că pentru prioritatea de investiție care vizează infrastructura de drumuri județene se propune aprobarea lansării unor proiecte prin procedură non-competitivă. În prima reuniune a comitetului, prin decizia membrilor comitetului de monitorizare, se propunea un apel competitiv pentru lista propusă de consiliile județene cu un punctaj minimum de 50%. Urmare a demersului făcut de consiliile județene și de consiliile de dezvoltare regională în a reprioritiza acele drumuri deja existente, în cadrul acestui comitet se propune aprobarea lansării unui apel de proiecte prin procedură non-competitivă cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare, și eventual în condițiile în care există aspecte care nu pot fi soluționate prin ghidul solicitantului pragul acela de admisibilitate să rămână la 50 de puncte. În condițiile în care sunt suficient de multe clarificări în ghidul solicitantului și principiul primului venit, primul servit probabil va ridica anumite semne de întrebare privind acele proiecte care se depun în parteneriat, în mapele dumneavoastră există o detaliere a modului în care vor fi gestionate acele proiecte care se depun în parteneriat și, de asemenea, aceste informații se vor regăsi și la nivelul ghidului solicitantului, astfel încât să încurajăm în continuare depunerea proiectelor care fac parte dintr-un traseu pentru a asigura conectivitatea proiectelor respective.

Domnul Secretar de Stat a supus la vot aprobarea modificării metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor aferente Axei prioritare 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională, Prioritatea de investiții 6.1. Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale cu următoarele modificări:

- Pentru măsurile privind îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională se lansează apel de proiecte prin procedură non-competitivă, cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.
- Punctajul minim necesar a fi obținut în etapa de evaluare tehnică și financiară este de 50 de puncte.

Această propunere a fost votată cu 22 voturi pentru.

5.a. Propunere privind aprobarea modificării unui criteriu de eligibilitate și evaluare tehnică și financiară aplicabil Axei prioritare 3: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, prioritatea de investiție 3.1 - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor.

Doamna Luiza Radu, Șef AMPOR a menționat că această propunere vizează modificarea unui criteriu de eligibilitate pentru prioritatea de investiții 3.1, respectiv, sprijinirea eficienței energetice în blocurile de locuit. Ca urmare a discuțiilor care au avut loc după momentul la care a fost pus în consultare, publică ghidul și pentru că foarte multe autorități publice au atras atenția că nu pot reconstitui cărțile tehnice de proiectare a imobilului, propunem înlocuirea criteriului privind perioada de proiectare cu perioada de construire între anii 1950-1990. Perioada de construire a blocurilor de locuințe poate fi identificată mai ușor și pot fi reconstituite actele necesare dovedirii anului de construcție decât în cazul perioadei de proiectare.

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a menționat că ambele propuneri sunt în spiritul și în ajutorul beneficiarilor și acestea ar putea ajuta puțin procesul.

Domnul Horia Teodorescu, Președintele Consiliului Județean Tulcea a solicitat să se precizeze care va fi procentul pentru supracontractare 120 sau 150?

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a menționat că în conformitate cu Ordonanța de Guvern nr. 240 procentul pentru supracontractare este de 120%, însă se fac demersuri și suntem în discuții pentru a merge până la 150. În acest

moment la un procent de 130% contractare la 80% absorbție. Pentru a trece peste 90% absorbție trebuie să mărim procentul de contractare. Pe această axă procentul de supracontractare este de 150%.

Domnul Horia Teodorescu, Președintele Consiliului Județean Tulcea a menționat rugămintea județelor din regiunea sud-est ca supracontractarea să fie de 150%. A apreciat faptul că s-a menținut la 50 puncte punctajul minim pentru că negocierile la nivelul regiunii de la aceste două ținte au plecat în discuții.

Domnul Secretar de Stat a supus la vot aprobarea modificării unui criteriu de eligibilitate și evaluare tehnică și financiară aplicabil Axei prioritare 3: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, prioritatea de investiție 3.1 - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor, astfel:

- Perioada de proiectare trebuie să se încadreze între anii 1950-1990 se înlocuiește cu
- Perioada de construire trebuie să se încadreze între anii 1950-1990.

Această propunere a fost votată cu 22 voturi pentru.

6. a. Informare privind calendarul de lansare a ghidurilor specifice priorităților de intervenție POR 2014 – 2020

b. Calendarul de lansare a apelurilor de proiecte

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a menționat că în mapă se află un calendar al lansărilor pe care încercăm să îl funcționalizăm, un calendar care a fost agreat atât la nivelul autorității de management, cât și în colaborarea cu Ministerul Fondurilor Europene. Timpul din momentul în care lansăm până în momentul în care depunem este de două luni de zile în care se pot face pregătiri. O parte din ghiduri sunt deja la a doua, a treia consultare.

Doamna Luiza Radu, Șef al Autorității de Management POR a precizat că se intenționează lansarea în perioada următoare a celor șase ghiduri aflate deja în

consultare publică de mai multe ori. Pentru axa prioritară 6, în condițiile în care s-au decis anumite aspecte în cadrul acestui comitet se intenționează lansarea în zilele următoare, pentru axa prioritară 3 blocurile pentru clădirile rezidențiale în perioada 7-12 martie, pentru axa prioritară 5 domeniul de intervenție în perioada 21-25 martie, pentru axa prioritară 5 al doilea domeniu de intervenție care vizează regenerarea, revitalizarea zonelor degradate între 14 și 18 martie, pentru axa prioritară 7 domeniul dedicat turismului între 28 martie și 1 aprilie, iar pentru axa prioritară dedicată domeniului microîntreprinderilor între 28 de martie și 1 aprilie.

Domnul Gabriel Onaca, Comisia Europeană a menționat că a apreciat foarte mult transparența și principiile bunei guvernante care sunt aplicate mai bine, însă a precizat că nu este pentru prima dată când constată că după ce ghidurile au fost consultate, s-au primit întrebări, s-a răspuns la întrebări, au fost postate pe site și totuși există modificări de ultim moment, o discrepanță pe care a dorit să o semnaleze și dacă mai există situații de acest gen consideră că ar fi util să se și explice de ce anumite criterii care au fost luate în considerare, discutate, publicate, s-a răspuns la întrebări, au fost schimbate fără explicație. De asemenea, referitor la axa 3 sprijinirea tranziției către o economie cu emisie scăzută de carbon a precizat că din bugetul previzionat se poate deduce că ar fi o singură lansare doar pe grant pentru sprijinirea clădirilor rezidențiale și a întrebat dacă se prevede și o lansare, susținere prin instrumente financiare pentru această axă.

Domnul Gabriel Friptu, Director General, a menționat că nu a înțeles primul comentariu și a precizat că de exemplu ghidul se va modifica pentru introducerea cofinanțării de 10% și va fi din nou pus în consultare pentru că este o modificare. De aici înțelesul pentru care se fac modificări în ultimul moment. Dacă avem cazuri concrete iarăși va fi acea trecere de la momentul proiectării la momentul construcției care este un comentariu primit de la foarte multe autorități care într-adevăr, pentru blocuri din anii 1950-1960 le este foarte greu să producă un document credibil care să dovedească că este un criteriu de eligibilitate. Deci nu este o chestie discutabilă, este da sau nu. Referitor la eficiența energetică în clădiri rezidențiale nu se va merge pe instrumente financiare. Nici nu ne-am propus pentru că este foarte complicat. Dacă pe zona de clădiri publice avem în

continuare deschisă această opțiune, pentru clădirile rezidențiale nici măcar la momentul în care s-a elaborat programul nu a fost luat în calcul utilizarea instrumentelor financiare pentru clădiri rezidențiale, unde parteneriatul între autoritatea locală și asociațiile de proprietari intră într-un alt mecanism.

Doamna Iulia Mirela Șerban, manager de program, Comisia Europeană a menționat că utilizarea instrumentelor financiare are rost atunci când domeniile sunt ofertante, în sensul că sunt anumite tipuri de intervenții, cum ar fi cele pentru IMM-uri sau eficiență energetică, unde instrumentele financiare sunt o formulă standard. România a întreprins niște eforturi în sensul studierii pieții și potențialului sprijinit fiind și de instituții internaționale, cum ar fi Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, a întreprins eforturi și prin a avea o analiză exactă în ceea ce privește gap-ul, analiză care a demonstrat că există potențial și care a recomandat ferm un tip de intervenție care să includă atât grant, cât și parte de garanții. Comisia Europeană sprijină în continuare astfel de instrumente, inclusiv în România, pentru că vorbim aici de niște economii substanțiale în ceea ce privește reducerea consumului și vorbim și de mecanisme și instrumente care pot veni să acopere riscul atunci când e nevoie. S-a vorbit și mai devreme de garanții, garanțiile funcționează în mai multe instrumente. Deci, din punctul de vedere al Comisiei Europene, alocarea întregii sume pe un apel nu mai lasă posibilitatea unei eventuale aprofundări a acestei analize sau a definirii ei, pentru că o analiză exactă există deja și ar fi mai ușor ca această analiză să fie discutată și în Comitetul de Monitorizare, așa cum e foarte util să fie discutată și cea pe instrumente financiare pentru IMM-uri, tocmai ca să înțelegem ce înseamnă un instrument financiar, ce poate acoperi, cum poate acoperi, în ce măsură răspunde nevoilor noastre de acoperire și de utilizare mai eficientă și eficace a fondurilor europene din acest program.

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a menționat că ar fi utilă o discuție tehnică în detaliu pentru această propunere, menționând că apetitul este în primul rând pentru zona de grant dar că încearcă rezolvarea acestor probleme pe cât posibil și suntem deschiși la orice discuție privind acest aspect.

Domnul Gabriel Onaca, Director Adjunct Unitatea România, Comisia Europeană a mulțumit pentru deschidere însă a subliniat faptul că Comisia nu este în totalitate de acord cu abordarea de a nu analiza posibilitatea de a utiliza instrumente financiare pentru cladiri rezidențiale.

Domnul Sorin Maxim, Secretar de Stat a menționat complexitatea lucrurilor care țin și de norme și a menționat încă o dată deschiderea pentru o discuție tehnică detaliată.

7. Stadiul îndeplinirii condiționalităților ex-ante pentru POR 2014-2020

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a menționat că există multe eforturi dar și multe supărări ale colegilor vis-a-vis de faptul că anumite componente din program sunt întârziate și de aceea dorim să prezentăm aceste condiționalități care depind de ministerele de linie și e bine de știut că ele sunt în dezbateri.

Doamna Luiza Radu, Șef al Autorității de Management POR a subliniat că la nivelul Acordului de Parteneriat există mai multe condiționalități, unele dintre ele având impact asupra momentului lansării apelului de proiecte pentru POR. Cele care au un risc de neîndeplinire sau de îndeplinire întârziată față de așteptările noastre vizează condiționalitatea pentru politicile active în domeniul forței de muncă și instituțiile pieței forței de muncă, respectiv strategia și planul de acțiuni conform ultimelor solicitări ale Comisiei Europene. Responsabili sunt Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice. De asemenea, o condiționalitate importantă pentru POR, este cea referitoare la sănătate și realizarea cartografierii serviciilor de sănătate, aflată în responsabilitatea Ministerului Sănătății. Pentru condiționalitățile cu termenele depășite, dar care nu au un impact atât de mare asupra programului, partea de cercetare și inovare, constituirea consiliului național pentru competitivitate și operaționalizarea acestuia, aflat în responsabilitatea Ministerului Economiei, care a inițiat Hotărârea de Guvern prin care să se constituie acest comitet și să devină operațional. Pentru condiționalitatea îmbătrânirea activă și condiții bune de sănătate avem în vedere Strategia Națională pentru Persoanele Vârstnice aflată în responsabilitatea Ministerului Muncii. De asemenea este necesară realizarea cartografierii nevoilor pentru infrastructura de învățământ pentru a putea deschide apelurile de

proiecte. Pe partea de învățământ superior este necesară aprobarea Strategiei Naționale pentru Învățământul Terțiar și Strategia pentru învățarea pe tot parcursul vieții și creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și formare. Există și condiționalități generale ale tuturor programelor operaționale și acestea se referă la achiziții publice, măsuri de aplicare eficientă în domeniul achizițiilor publice și sistemele statistice, adaptarea sistemului informatic.

Doamna Mihaela Toader, Director General, Ministerul Fondurilor Europene a menționat că între timp Strategia pentru Învățământ Terțiar a fost notificată prin SFC ca fiind îndeplinită după discuții informale cu colegii de la Comisia Europeană, cu care s-a agreat că poate fi încărcată în SFC. De asemenea, a fost transmis către Comisia Europeană Unitatea pentru România, Strategia pentru Îmbătrânirea Activă. La fel, după obținerea avizelor va putea fi încărcată în SFC. De asemenea, pe partea de Strategie de Ocupare a Forței de Muncă s-au transmis drafturi către Comisie. Draftul de strategie și pilonii acesteia vor fi discutați cu ocazia vizitei reprezentanților Digi Employment de la sfârșitul lui martie și probabil în aprilie forma finală va fi și aceasta încărcată în SFC. Deci, avem o serie de rezultate pozitive în ultimele luni. În ceea ce privește cartografierea serviciilor de sănătate, Ministerul Sănătății și-a asumat realizarea acesteia pe forțe proprii. Termenul final pentru această captare este septembrie 2016, la fel ca și pe partea de educație.

Doamna Iulia Mirela Șerban, manager de program, Comisia Europeană a precizat că a observat că între timp există și un memorandum asumat la nivelul Guvernului României tocmai pentru a monitoriza cât mai strâns toate termenele prevăzute în Planurile de Acțiune. Într-adevăr, se fac progrese pe anumite planuri, pe anumite condiționalități tematice și generale. În același timp, înregistrăm în continuare niște întârzieri care ne țin pe loc și care de multe ori, nasc frustrări pentru simplul motiv că nici măcar nu putem pregăti intervențiile planificate câtă vreme lipsesc elemente critice, cum ar fi maparea nevoilor și modelarea necesarului de investiții tocmai pentru a optimiza procese, funcții, servicii la nivel social și de sănătate. Comisia Europeană a propus, având în vedere că sunt niște termene duse aproape de sfârșitul acestui an, la următoarea ședință a Comitetului de Monitorizare, în special pentru condiționalitățile tematice care țin pe loc programul, ministerele de linie să facă câteva prezentări succinte a ceea ce se vrea prin reforma în sănătate,

prin reforma de instituționalizare, tocmai ca să înțeleagă și membrii Comitetului de Monitorizare la ce anume contribuie acest program operațional, la ce obiective strategice asumate de ministere de linie și de Guvernul României mai departe. De asemenea, în aceeași idee cu stratificarea tematică și o mai bună înțelegere a ceea ce face programul, a încurajat membrii Comitetului de Monitorizare, să se gândească la utilizarea acelei posibilități oferită de Regulamentul de organizare și funcționare a Comitetului de Monitorizare, de a avea acele grupuri tematice de lucru. E bine să se analizeze unde se depun proiecte, pe ce coduri CAEN vin solicitanții, unde se descoperă piața, și să țineti activ acest proces de monitorizare. E un program deosebit de complex, cu foarte multe obiective specifice, cu foarte multe arii tematice. E practic imposibil pentru fiecare dintre dumneavoastră să aveți nivelul de detaliu tehnic pentru a acoperi cu informații orice se discută aici, dar sunt sigură că prin profilul activității și prin sfera de interese puteți deja să vă gândiți la grupuri tehnice de lucru în care să aveți rol activ în monitorizarea implementării acestui program.

Domnul Secretar de Stat Sorin Maxim a subliniat utilitatea ambelor propuneri, a mulțumit tuturor pentru participare și a închis lucrările reuniunii. Următoarea reuniune a CMPOR a fost stabilită pentru luna mai 2016.

Deciziile ședinței CMPOR:

- ❖ **Decizia nr. 12/02.03.2016** privind introducerea unei contribuții financiare obligatorie a beneficiarilor de 10 % din cheltuielile eligibile, la finanțarea proiectelor aferente priorității de investiție 2.1. „Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri” – apelul de proiecte 2.1 A – Microîntreprinderi

S-a aprobat introducerea unei contribuții financiare obligatorie a beneficiarilor de 10 % din cheltuielile eligibile, la finanțarea proiectelor aferente priorității de investiție 2.1. „Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi,

inclusiv prin incubatoare de afaceri” – apelul de proiecte 2.1 A – Microîntreprinderi.

- **Decizia nr. 13/02.03.2016** privind aprobarea modificării criteriului de eligibilitate și evaluare tehnică și financiară a proiectelor aplicabil priorității de investiție 3.1 - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor, Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale

S-a aprobat modificarea criteriului de eligibilitate și evaluare tehnică și financiară a proiectelor aplicabil priorității de investiție 3.1 - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor, Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale, după cum urmează:

- Perioada de proiectare trebuie să se încadreze între anii 1950-1990
se înlocuiește cu
- **Perioada de construire trebuie să se încadreze între anii 1950-1990.**

- ❖ **Decizia nr. 14/02.03.2016** privind aprobarea modificării metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul programului operațional regional 2014-2020 aplicabilă priorității de investiție 6.1 - Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale

S-a aprobat modificarea metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul programului operațional regional 2014-2020 aferentă priorității de investiție 6.1 - Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale, după cum urmează :

- **Pentru măsurile privind îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională se lansează apel de proiecte prin procedură non-competitivă, cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.**
- **Punctajul minim necesar a fi obținut în etapa de evaluare tehnică și financiară este de 50 de puncte.**

❖ **Decizia nr. 15/02.03.2016** privind aprobarea Planului Multianual de Evaluare a Programului Operațional Regional 2014-2020.

S-a aprobat Planul Multianual de Evaluare a Programului Operațional Regional 2014-2020.

Președinte
Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional 2014-2020

Vasile DÎNCU
Viceprim-ministru
Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

